

Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży z dnia 18-19. 01. 2011.

Obrady rozpoczęły się 18 stycznia o godzinie 15.00. Prowadził je przewodniczący, poseł Smirnow (PO), ale wyniki prac podkomisji stałej d/s szkolnictwa wyższego referowała wiceprzewodnicząca posłanka Łybacka (SLD).

Zacząło się jak na filmie Hitchcocka – od trzęsienia ziemi. Poseł Terlecki (PiS) zaproponował odrzucenie sprawozdania podkomisji. Wynik głosowania: za – 12(PiS), przeciw - 15(PO), wstrzymujący się – 4(SLD). Gdyby posłowie SLD zagłosowali tak jak PiS, to rysowałaby się interesująca perspektywa powrotu nowelizacji do podkomisji i najpewniej odsunięcie jej uchwalenia co najmniej o rok. Posłanka PO Augustyn natychmiast po tym głosowaniu ściągnęła posiłki, ale pierwszy dzień obrad komisji to był stan zbliżony do równowagowego. Odrzucono nawet jedną z poprawek rządowych. Uczelnie zawodowe mogą posiadać nie tylko konwent ale także senat. Stosowna poprawka posłanki Łybackiej przeszła głosami opozycji (16) przy sprzeciwie koalicji rządowej (13) i jednym głosem wstrzymującym (nie zidentyfikowałem przynależności partyjnej). Poseł Górski (PiS) zgłosił propozycję odrzucenie sławetnej reguły „1=2” (w tzw. minimum kadrowym jednego doktora habilitowanego można zastąpić przez 2 doktorów a 1 doktora przez dwu magistrów). Koalicja PO i PSL (gwoli uczciwości, posłów PSL we wtorek nie zauważyłem) wspomagana (co interesujące) przez SLD zignorowała jego argument, że doktorów promuje się coraz więcej i nie ma żadnego powodu by zastępować ich magistrami. Wynik: za – 14 (PiS), przeciw – 19.

Drugi dzień obrad rozpoczął się o 9.15. Rozpoczynano od spraw pracowniczych. Sprawa docentów (artykuł 110), pozostawienia mianowania tylko dla profesorów tytularnych (art. 118), zaostrenie warunków rotacji adiunktów. Tym razem strona rządowa wystawiła mocną reprezentację. W szczególności na sali pojawił się co najmniej 1 poseł PSL, zawsze głosujący (jeśli tylko miał taką sposobność) przeciw nam. Poseł Ostrowski (SLD) wnosił o przywrócenie pierwotnego brzmienia Art. 110 (a zatem przywrócenie stanowiska docenta), co zostało odrzucone w stosunku 13:19. Zabrałem głos przy okazji omawiania bloku artykułów 118-136. Powiedziałem, że *Art. 118 pozbawia kilkadziesiąt tysięcy pracowników mianowania. 1 października 2011 r. wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni poza profesorami tytularnymi znajdują się w stanie nieważkości prawnej, w oczekiwaniu na nowe zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony. Będą wśród także niektórzy z posłów obecnych na sali obrad. Za sprawą artykułu 120 zwolnionych zostanie tysiące adiunktów, głównie z uczelni technicznych. Rzesze pracowników wypełniających rzetelnie obowiązki narzucone przez pracodawców znajdują się w trudnej sytuacji. To nie jest zgodne ze standardami państwa prawa. Kwestia ta była zauważona na posiedzeniach podkomisji i w dniu 14 grudnia 2010 r. uchwalono stosowny zapis przejściowy w sprawie mianowania. Zapis ten gdzieś zniknął, ale nie będę w to wnikał. Zwracam uwagę natomiast na Art. 22 w przepisach przejściowych, w którym wystarczy dodanie trzech słów „na dotychczasowych zasadach” w obu jego podpunktach by sytuacja stała się zadowalająca.*

W chwilę potem poseł Smirnow zarządził krótką przerwę. Po przerwie minister Kudrycka przedstawiła projekt kompromisowy. W I części artykułu 22 zamiast zapisu poprzedniego pojawił się nowy: **Osoba zatrudniona przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie mianowania albo umowy o pracę na czas nieokreślony pozostaje w tej samej formie stosunku pracy.** Oznacza to, jak rozumiem, pozostawienie mianowania. Bardziej niejasna sytuacja dotyczy adiunktów. Skreślono dotychczasowy Art. 21 w przepisach przejściowych i dodano w Art. 37 uwagę o vacatio legis do 1 października 2013. Oznacza to zdaniem minister Kudryckiej, że w stosunku do obecnie zatrudnionych adiunktów okres 8 lat będzie liczony dopiero od 01. 10. 2013. Trzykrotnie pytałem o tą sprawę (proszę sprawdzić w protokole z posiedzenia KENM – powinien pojawić się za 2 tygodnie) i za każdym razem otrzymywałem odpowiedź jak wyżej. W tej sytuacji wyraziłem aprobatę „Solidarności”.

Poseł Górski wnosił o powrót do poprzednich wersji artykułów 124 i 125. Artykuł 124 (o powrót do poprzedniej regulacji – zwalnianie po 2 ocenach negatywnych) przegraliśmy w stosunku 19(Po i PSL):16 (SLD i PiS). Był jeden głos wstrzymujący. Artykuł 125 obecnie obowiązującej ustawy stanowi, że *„Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni”*. Ten punkt został zamieniony na *„Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu opinii organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni”*. Poprawka posła Górskiego przepadła w stosunku 16:19.

Ostatni interesujący nas punkt dotyczył artykułu 151. Posłanka Łybacka mówiła o niewystarczającym finansowaniu szkolnictwa wyższego i stagnacji zarobków w ostatnich latach. Nie było jednak dyskusji. Wnosiłem o wprowadzenie w taryfikatorze kwoty maksymalnej, co podchwyciła Łybacka. Jej wniosek został odrzucony, 16(koalicja rządowa): 12(opozycja). Obrady przedpołudniowe, w których brałem udział wraz z kolegą Andrzejem Pfitznerem, zakończyły się o 11.30.

Edward Malec

**Informacja o przebiegu posiedzenia w dniu 19.01.2011
sejmowej Komisji Stałej Edukacji, Nauki i Młodzieży
w sprawie zmiany Prawa o szkolnictwie wyższym, Ustawy o stopniach i tytule
naukowym [...] i niektórych innych ustaw**

I. Uzupelnienie „formalne” relacji Przewodniczącego KSN kol. Edwarda Malca z przebiegu przedpołudniowej części posiedzenia.

Art. 110 i 114. Po odrzuceniu wniosku o przywrócenie stanowiska **docenta**, poseł A. Ostrowski (SLD) zapowiedział wniesienie wniosku mniejszości. Później, w wyniku zwrócenia uwagi przez A. Pfitznera, że zmiana sformułowania art. 22 noweli (o której pisał już kol. E. Malec) nie zachowuje stanowiska docenta dla osób zatrudnionych przed wejściem w życie noweli, odpowiedni „grudniowy” **art. 21a noweli** przywrócono.

Art. 118. W związku z ograniczeniem mianowania do nauczycieli posiadających tytuł profesora, przypomniano dyskusję w Podkomisji o zachowaniu praw nabytych i ponownie postulowano uzupełnienie zapisu **art. 22 noweli** (m.in. posłanka K. Łybacka, kol. E. Malec). Ostatecznie wprowadzono kompromisowy zapis **art. 22 noweli** w ust.1 (przepisy przejściowe) w odniesieniu do osób zatrudnionych na czas nieokreślony przed wejściem w życie ustawy, zapewniający zachowanie dotychczasowej **formy** zatrudnienia, a nie tylko „zatrudnienia na dotychczasowym stanowisku”.

Art. 120. Przywrócono brzmienie artykułu w przedłożeniu rządowym:

„Okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut, z tym że zatrudnienie na każdym z tych stanowisk osoby nieposiadającej stopnia doktora lub doktora habilitowanego nie może trwać dłużej niż osiem lat.”

Równocześnie jednak skreślono (co postulowaliśmy 4.01.2011) **art. 21 noweli** (wg numeracji grudniowej - art. 21b) dotyczący zaliczania dotychczasowego okresu zatrudnienia do „okresu rotacji” adiunktów zatrudnionych przed wejściem w życie ustawy. Ta zmiana razem z *vacatio legis* (trzeba będzie sprawdzić ostateczny zapis art. 37) oznacza 10 lat do „rotacji” od wejścia w życie ustawy (od 1.10.2011).

Art. 124 i 125. Po odrzuceniu poprawek, o których pisał kol. E. Malec, poseł A. Górski (PiS) zapowiedział wniosek mniejszości.

Art. 151. W tym przypadku posłanka K. Łybacka także zapowiedziała wniosek mniejszości (dotyczący przywrócenia stawki maksymalnej i zastąpienia kwoty bazowej przeciętnym wynagrodzeniem w podstawowych działach gospodarki narodowej).

II. W części popołudniowej (od 17:30 do ok. 19:30) KSN reprezentowali: kol. Julian Srebrny i Andrzej Pfitzner.

Przed rozpoczęciem rozpatrywania zmian w Ustawie o stopniach i tytule naukowym [...] posłanka K. Łybacka poprosiła o rozdzielenie wspomnianych wyżej dwóch elementów jej wniosku dotyczącego **art. 151** Prawa o szkolnictwie wyższym i zaproponowała rozpatrzenie

ponowne odrębnego wniosku o przywrócenie górnej granicy „widełek“. Pani Minister „przeszarżowała“ (może nie zauważyła, że jakiś związkowiec pozostał, chociaż kol. E. Malec i reprezentanci ZNP opuścili obrady), mówiąc, że usunięcie górnej stawki było postulatem związkowym. Po oświadczeniu A. Pfitznera, że NSZZ „Solidarność“ jest za utrzymaniem dolnej i górnej granicy, **stawka maksymalna została przywrócona bez sprzeciwu posłów!**

A. Pfitzner ponownie zwrócił się do posłów z prośbą o odrzucenie **art. 18a** (w Ustawie o stopniach i tytule), który szkodliwie „wywraca“ dotychczasowe postępowanie habilitacyjne przenosząc je do CK, redukuje rolę jednostek naukowych (rad wydziałów) do głosowania o nadaniu stopnia na podstawie opinii komisji powołanej przez CK (pod groźbą utraty uprawnień) i nie poprawi jakości ani nie przyspieszy rozwoju kadry. Prośba została zignorowana.

Na wniosek posła A. Górskiego (PiS) uzupełniono **art. 20 ust.7** (w Ustawie o stopniach i tytule) o zadania promotora pomocniczego (wynalazek tej nowelizacji).

Wniosek posła R. Terleckiego (PiS) o skreślenie **art.21a** (w Ustawie o stopniach i tytule) został odrzucony, a sugestia prof. K. Krasowskiego (UAM) by uzupełnić ust.1 zapisem, że osoby bez habilitacji zatrudnione na stanowisku profesora nadzwyczajnego i wizytującego nabywają uprawnienia równoważne na okres tego zatrudnienia - zignorowano.

Dłuższa dyskusja dotyczyła **art. 26** (w Ustawie o stopniach i tytule). Posłowie R. Terlecki i Z. Kruszewski kwestionowali ustawowe wymaganie (ust. 3) przy nadawaniu tytułu profesora uczestniczenia w przewodzie doktorskim w charakterze recenzenta (delikatnie mówiąc - stymulowanie „uprzejmych“ recenzji), ale nieskutecznie.

Art. 14 noweli. Ponownie zgłoszony wniosek posła A. Górskiego (PiS) o uzupełnienie tego artykułu zapisem wprowadzającym system wynagrodzeń w PAN taki jak dla jak dla uczelni, został odrzucony (za 9, przeciw 18, wstrzymała się 1 osoba).

Biuro Legislacyjne i Minister B. Kudrycka stwierdzili, że zgodnie z dyrektywa UE nie można przychodów własnych uczelni wyłączyć z rygorów ustawy o finansach publicznych i ustawy o zamówieniach publicznych (**art. 92 ust.2** Prawa o SzW). Na wniosek posłanki K. Łybackiej będzie zamówiona w trybie pilnym opinia prawna.

Posłanka K. Łybacka przejęła wniosek prof Krasowskiego o skreślenie ust.1 w **art. 32 noweli**, co pozwoliłoby rozpoczynającej kadencję Centralnej Komisji ds. stopni i tytułów funkcjonować do końca 4-letniej kadencji, a nie tylko do 31.12.2012. Także ten wniosek odrzucono (3/18/4).

Na tym posiedzenie zakończono.

Prawa nabyte w przeważającej części zostały na tym etapie obronione. Co dalej zależy m.in. od tego, w jakim stopniu zdołamy przekonać do naszych wniosków kluby parlamentarne.